

Position Paper KickstartAI

Rondetafelgesprek over het optimaal benutten van AI-kansen, 26 maart 2026

Bij [KickstartAI](#) zien we een wereld waarin kunstmatige intelligentie (AI) geen technologische wedloop is die gewonnen moet worden, maar een katalysator voor een betere, veerkrachtige samenleving die op de toekomst is voorbereid. Stichting KickstartAI is door AholdDelhaize, ING, KLM en NS opgezet om de toepassing van AI - waar dat waarde brengt - te stimuleren. Onze non-profit stichting zetelt in Delft en we hebben een team van 20 engineers, AI experts en ondersteunende functies.

De afgelopen jaren is het vertrouwen in het nut en de waarde van AI sterk gegroeid. Toch blijft de volgende stap vaak uit. Meer onderzoek en investeringen zijn op de lange termijn waardevol, maar dat is niet waar het vandaag het meest aan ontbreekt. Het maatschappelijke potentieel van AI blijft nog te vaak onbenut.

Wij geloven in de kracht van doen. Door samen AI-toepassingen te ontwikkelen en concrete actie te koppelen aan kennisdeling, creëren we een rimpeleffect dat door heel Nederland voelbaar is. KickstartAI dicht de impactkloof door de meest complexe uitdagingen van deze tijd aan te pakken. We richten ons op de praktische adoptie van AI, juist daar waar de energie en urgentie aanwezig zijn om organisaties te verbeteren.

Dat doen we via concrete projecten: van de aanpak van voedselverspilling bij Ahold Delhaize, tot het opsporen van onbeheerde objecten op stations bij NS, en het voorkomen van code rood op de spoedeisende hulp van ErasmusMC.

De *proof of value* die we hiermee leveren, delen we breed, zodat lessen kunnen worden herhaald en opgeschaald in het Nederlandse ecosysteem. Zo vergroten we de kennis over verantwoorde AI-adoptie met positieve maatschappelijke impact.

Nederlandse doe-capaciteit laag, urgente groei

In landen als China (83%), Indonesië (80%) en Thailand (77%) gelooft een ruime meerderheid dat AI-producten en diensten meer voordelen dan nadelen bieden. In Canada (40%), de Verenigde Staten (39%) en Nederland (36%) deelt slechts een minderheid die visie¹. Nederland staat in de internationale rankings relatief laag: als subtopper op plaats 13². Dat is zo omdat weliswaar een aantal randvoorwaarden goed staat (talent, algemeen bedrijfsklimaat, infrastructuur, commercieel ecosysteem) maar Nederland op de indicatoren 'scale' (total or 'absolute' output) en 'intensity' (output relative to the country's population or economy size) laag scoort.

De afgelopen 10 maanden is veel goed beleid in de steigers gezet: het Industriebeleid met focus, de R&D agenda, de Productiviteitsagenda. De urgentie om daarbij ook daadwerkelijk aan de slag te gaan, is hoog. Het Regeerakkoord "*Nederland AI-opschaalland*" en initiatieven als National AI Plan en rapport Wennink (De route naar toekomstige welvaart) jagen die urgentie verder aan. De economische en maatschappelijke voordelen halen we alleen maar als we echt AI gebruiken. Kort gezegd: de bal ligt op de stip, en we moeten hem zelf een trap geven.

¹ https://hai.stanford.edu/assets/files/hai_ai_index_report_2025.pdf

² <https://observer.co.uk/data/global-ai>

Hoe ziet ons werk er in de praktijk uit?

KickstartAI werkt samen met partners en andere organisaties volgens een vaste methode. We starten met een scherpe probleemdefinitie: welk concreet businessprobleem vraagt om een oplossing? Vervolgens verkennen we relevante use cases. Daarna bouwen we in een challenge van twee tot drie weken een werkende AI-oplossing, die we samen met de organisatie implementeren in het bedrijfsproces.

Zo werken we aan echte businessvraagstukken, van probleemdefinitie tot praktische implementatie. De lessen die daaruit voortkomen, delen we zoveel mogelijk openbaar, om zichtbaar te maken wat er wél mogelijk is.

In de afgelopen jaren realiseerden we meer dan vijftien projecten, zowel met onze partners als met organisaties zoals het LUMC, de Politie en de Voedselbank. Sinds 2024 werken we ook samen met verschillende overheidsorganisaties, onder meer in een pilot voor de mkb-maakindustrie met het Ministerie van Economische Zaken en brancheorganisaties FME en KMU.

Onze aanpak leidde onder meer tot een financial health chatbot voor ING, die klanten ondersteunt bij financiële uitdagingen met concrete, empathische adviezen binnen strikte privacygrenzen. Ook in de logistiek boekten we resultaat: Ampère, een dochteronderneming van bol, verminderde kosten en gereden kilometers dankzij een beter voorspellend algoritme voor de belading van bestelbusjes. Onze ervaring leert ons dat het inzetten op gebruik van AI in organisaties leidt tot een steile leercurve: over welk echt probleem er wordt opgelost; cultuur/governance en hoe je in de kern van het bedrijf verschil maakt met AI.

Wat is er nodig van de overheid?

Het huidige coalitieakkoord laat er geen misverstand over bestaan: de potentie van Kunstmatige Intelligentie (AI) wordt breed erkend. Wij zien een Kabinet dat doordrongen is van de noodzaak om nu stappen te zetten. Ook bij u in de Tweede Kamer heerst een tastbare urgentie; AI is geen 'toekomstmuziek' meer, maar een cruciaal instrument voor onze economische slagkracht en maatschappelijke uitdagingen.

Toch dreigt Nederland momentum te verliezen door een aantal hardnekkige reflexen. Innovatie vraagt om tempo, we blijven te vaak hangen in bestaande structuren die niet ontworpen zijn voor de snelheid van deze technologie. De reflex om elk vraagstuk op te lossen met louter nieuw 'beleid' of eindeloze dialogen werkt vertragend. Bovendien is de focus vaak te nauw: blindstaren op méér rekenkracht of méér talent is zinloos als de ruimte om deze middelen effectief in te zetten ontbreekt.

De overheid kan het voortouw nemen door de focus te verleggen naar presteren:

1. Ruimte voor uitvoering: Geef concrete steun en mandaat aan initiatieven die AI in de praktijk brengen. Innovatie gedijt bij experimenteerruimte, niet bij verstikkende regeldruk vooraf. De echte versnelling zit vaak in nieuwe samenwerkingsvormen.
2. Scherp te in de Kamer: Wij roepen de Tweede Kamer op om het Kabinet scherp te houden op de *praktische* voortgang. Laat de discussie niet verzanden in abstracties, maar vraag naar tastbare resultaten.

Erick Webbe, CEO erick.webbe@kickstartai.org; Rogier Klimbie, Public Affairs, rogier.klimbie@kickstartai.org